

15. HOORSPEL

Samenvatting

De deelnemers bedenken en schrijven in groepjes een hoorspel. Het hoorspel gaat over een ongevalstoedracht die onlangs is gebeurd. Het hoorspel start vanuit de ongevalssituatie. De start is een 'bevroren' situatie en begint dan te 'leven'. De situatie wordt voorgelezen en de deelnemers volgen het voorgelezen hoorspel. Het hoorspel duurt ongeveer 10 minuten per groep.

Doelstellingen:

- bevorderen van de samenwerking tussen de deelnemers;
- een ongevalstoedracht logisch kunnen opbouwen;
- kunnen inleven in een gegeven situatie;
- het leveren van een unieke bijdrage aan een gezamenlijk project: het schrijven van een hoorspel;
- in het hoorspel moeten minimaal drie letsels worden verteld en geacteerd;
- in het hoorspel moeten minimaal vier emoties worden verteld en geacteerd;
- beoordelen van resultaten van een andere deelnemer.

Voorwaarden

- ruim leslokaal of meerdere lesruimtes met tafels en stoelen voor groepjes van vier personen;
- 8 - 24 deelnemers;
- hulpmiddelen: notitieblok + pen per groep, of een laptop met tekstverwerker.
- 2 lessen:
  - 1 a: bedenken, uitschrijven, oefenen en herschrijven (60 minuten);
  - 1 b: grimeren (10 minuten), hoorspel uitbeelden (10 minuten);
  - 1 c: beoordelen en evalueren (30 minuten);
  - 2: overige hoorspelen uitvoeren, beoordelen en evalueren.
- uitvoering in de les (15-20 minuten).

Toepasbaarheid

- praktische opdrachten ontwerpen, ensceneren, grimeren en acteren.

Beschrijving

In de lesruimte(s) worden 4 – 6 werkstations klaargezet.

De instructeur verdeelt de groep in 4 – 6 subgroepen van elk 4 personen.

De instructeur geeft plenair uitleg over de opdracht:

1. Bedenk als groep een hoorspel en schrijf dit uit (zie voorbeeld).
2. Het hoorspel van jouw groep (= de schrijfgroep) zal door een andere groep (= de uitvoeringsgroep) uitgebeeld gaan worden.
3. De schrijfgroep geeft opdracht aan de uitvoeringsgroep om letsels te grimeren.
4. Een voorlezer van de schrijfgroep leest het hoorspel voor, de uitvoeringsgroep (die niet bekend is met de tekst) gaat dit uitbeelden. Het hoorspel moet met een zekere rust worden voorgelezen om de acteurs de tijd te gunnen om te luisteren en het voorgelezene uit te beelden.
5. Het uitgevoerde hoorspel wordt nabesproken. Daarbij wordt gelet op: de logica van het hoorspel, de reacties en het improvisatievermogen van de acteurs, de lichaamstaal (inclusief mimiek) van de acteurs (was die passend bij de situatie?) en voldoet het grimeerwerk aan de criteria?

Opmerkingen

Sterke kanten:

- er komt een diversiteit aan ongevalstoedrachten en ongevalssituaties aan de orde, die inspirerend kunnen zijn voor het ontwerpen van ongevalssituaties voor een les;
- het uitbeelden van een hoorspel kan tot humoristische situaties leiden, waardoor een gezellige en ontspannen sfeer ontstaat in de groep.

Zwakke kanten:

- de instructeur kan niet alle groepen tegelijk begeleiden en dus ook niet direct bijsturen, wanneer het verkeerd dreigt te gaan. De plenaire instructie is daarom erg belangrijk.
- sommige deelnemers zullen dit geen fijne werkvorm vinden, omdat ze misschien iets krijgen opgedragen dat – naar hun idee – niet zo bij ze past.

Bijlage: begin van een hoorspel. Dit kan ook worden gebruikt als voorbeeld voor een demonstratie door de instructeur.

15 a. VOORBEELD HOORSPEL - bijlage

Titel: **“Een ruzie op straat”**

Personage 1: Piet: slachtoffer met en een snijwond aan de knokkels.

Gespeeld door: .....(man)

Personage 2: Jan: slachtoffer met lapwond aan het kin en gebroken kaak.

Gespeeld door: .....(man)

Personage 3: mevrouw Hollander: voorbijganger

Gespeeld door: .....(vrouw)

Personage 4: mevrouw Van Zweden: voorbijganger

Gespeeld door: .....(vrouw)

Rekwisieten: straatnaambordje [Frans Halsstraat]; twee stoelen.

De voorlezer van groep 1 leest het volgende verhaal voor en bouwt al lezende het podium op.

Het was op een mooie avond in maart. Piet de Vries was Jan Verkerk tegengekomen op straat.

Piet en Jan zijn intussen beiden op het podium komen staan. Op aanwijzen van de verteller van groep 1.

Beide mannen stonden al jaren op slechte voet met elkaar. Waarom wist niemand meer maar er was in het verleden iets voorgevallen dat er voor zorgde dat beide heren elkaar niet konden luchten of zien. Zo ook deze avond. Ze waren elkaar in de Frans Halsstraat tegengekomen.

Iemand van groep 1 gaat op het podium staan en houdt het bordje [Frans Halsstraat] omhoog. De verteller kan hem ook zijn plek wijzen.

Deze straat is niet zo breed en de trottoirs zijn smal. Jan maakte tijdens het passeren tegen Piet de opmerking: ..... Of althans, dat dacht Piet. De eerste gedachte die toen in Piet opkwam was: ..... Maar dat maakte ook niks uit. Alles wat Jan zou zeggen was, volgens Piet, verkeerd. Daarom had hij Jan nu snoeihard op de kin geslagen met de volle vuist en riep daarbij: ..... Hij had echter ook de tanden van Jan geraakt en daarmee zijn knokkels opengehaald. Piet staat nu met een pijnlijk vertrokken gezicht naar zijn kapotte knokkels te kijken en jammert: ..... Af en toe werpt hij woedende blikken op Jan. Jan zwaait wat duizelig op de benen en houdt zijn kaak vast met beide handen. Uit zijn kin sijpelt een beetje bloed. Mevrouw Hollander stond in de deuropening van haar huis en heeft alles gezien.

Iemand van groep 1 zet twee stoelen met de rugleuning naar elkaar toe op het podium. De stoelen komen ongeveer 1 meter uit elkaar te staan. Mevrouw Hollander staat nu ook op het podium tussen de stoelen op aanwijzen van de verteller van groep 1.

Zij is verder naar buiten gekomen en staat nu tussen beiden mannen in. De mannen staan ongeveer drie meter uit elkaar. Mevrouw Hollander wijst met haar linkerhand naar Jan en heeft haar rechterarm omhoog gebogen en haar rechtervuist gebald. Boos begint ze nu met haar armen te zwaaien en roept: ..... Verontwaardigd stampet ze met haar linkervoet op de grond. Piet wilde zich nog verontschuldigen en zei: ..... Maar Jan liet zich ook niet onbetuigd en riep: ..... Een toevallige voorbijganger, de chique mevrouw Van Zweden probeerde de boel te sussen en zei: ..... Mevrouw Hollander die 40 jaar geleden eens een EHBO cursus had gevolgd, maar voor het examen was gezakt, vond dat mevrouw Van Zweden zich er niet mee moest bemoeien en snauwde: .....

LOTUS is een Benelux geregistreerd merk.